

Crítica de llibres

La tecnologia com a sistema

ZABALETA URKIOLA, I.

Tecnología de la información audiovisual

1a ed. Barcelona: Bosch, 2003, (Col·lecció Comunicació; 27) ISBN 84-7676-823-0

per Carme Ferré Pavia, professora titular del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

L'editorial Bosch –en la col·lecció on han aparegut els clàssics de Raymond Williams i Jensen i Jankowski– ha publicat el manual d'Iñaki Zabaleta *Tecnología de la información audiovisual*, una obra ambiciosa que revisa els sistemes i els serveis de ràdio, televisió, internet i telefonia analògics i digitals, tant per cable com per satèl·lit i terrestres. En aquesta obra de 650 pàgines, amb una certa voluntat enciclopèdica, Zabaleta fuig de l'eufòria i del determinisme tecnològics que per a ell suposa el que s'ha anomenat *societat de la informació –societat xarxa* de Castells inclosa– per la lògica que deslliga la tecnologia de la cultura.

És clar, però, que una obra d'aquest tipus (que ultra els fonaments teòrics també repassa els tècnics, les xarxes, els sistemes, la indústria i la seua regulació, així com la tecnologia productiva que s'hi vincula) no pot evitar un decantament *tecnologista* important. Iñaki Zabaleta, catedràtic del Departament de Periodisme de la Universitat del País Basc i director de documentals i informatius televisius, s'ha ajudat de la física i de l'enginyeria perquè totes les parts fossin d'una base sense màcula.

És tranquil·litzador, això sí, que repasse els fracassos tecnològics, cadàvers més o menys exquisits com ara el videotext, pura arqueologia que els anys vuitanta va tenir una vida curtíssima. En l'horitzó proper de l'apagada

analògica, tant aquesta revisió com la del funcionament dels sistemes analògics col·loquen l'obra entre la història, l'estructura i la tecnologia dels mitjans audiovisuals. És en aquest context de pas a la Televisió Digital Terrestre (TDT) que el detall en l'explicació de conceptes com ara *convergència, penetració o amplada de banda* poden ser útils a tots aquells que d'una manera o una altra estiguem vinculats al món de la comunicació.

Des del punt de vista metodològic, Zabaleta busca suport en la teoria sistèmica per donar ordre al llibre, tan ramificat, i aplica el mètode comparatista en analitzar el retard de la implantació de la TDT i també en confrontar els sistemes europeus i els dels EUA. Això ajuda a la comprensió, així com el glossari per moure's en el magma de sigles que conformen les institucions, les empreses, els sistemes, les tecnologies i les lleis relacionades amb l'audiovisual. Tot plegat fa d'aquesta obra una guia útil en el camp de la prospectiva i de l'ensenyament de l'estructura de la comunicació i de la tecnologia d'aquest macrosector.